

Má cesta z Hané za Čingischánem

» **Seriál** Transsibiřskou magistrálou do Mongolska se s kolegy vypravil Michal Vičar, olomoucký cestovatel, jenž vloni objel svět emběčkem. MF DNES přináší 3. díl cestopisu

Obchod v jurtě
V Erdenedzú slouží jurta jako obchod se suvenýry.

Tradiční oděv
Stařenka je oblečená v deelu, tradičním mongolském oděvu.

Historie a moderna Ulánbátar je městem paradoxů. Najdete tu i mrakodrap. 3x foto: M. Vičar, pro IDNES.cz

FAKTA

Velký vůdce

Čingischán se narodil v roce 1162 v rodině jednoho z mongolských kmenových vůdců. Od dětství se vyznačoval krutostí, ale také neobyčejnou inteligencí a vůdcovskými schopnostmi. Ve věku 27 let byl prohlášen Čingischánem (Pánem světa) a stal se chánem všech mongolských kmenů. Za své sídelní město si zvolil Karakorum. Postupně si podrobil nejen okolní kmeny a Tatary, ale **dobyl většinu Číny, Kazachstán a velkou část Byzancie**. Zavedl v zemi **písmo a efektivní státní správu**.

Erdenedzú

Klášteř leží asi 2 km od městečka Karakorum (Charchorin). Někdejší město bylo založeno na podnět Čingischána v roce 1220 a stalo se politickým, kulturním, obchodním a hospodářským centrem jeho říše. Slavnou Čingischánovu epochu připomínají v Karakoru dva jezuity a dvě žulové uva. jezuity.
zdroj: www.poutnik.cz

V pozdním odpolední dalšího dne opouštíme s osobním řidičem Ulánbátar. Směr čtyři sta kilometrů vzdálené Karakorum, někdejší hlavní město téměř celého známého světa. Kolem nás se rozprostírá jen suchá step, píše ze svých cest po Mongolsku Michal Vičar v třetím díle seriálu.

Výhodný nocleh

Ulánbátar. Vystoupíme z vlaku a hned odmítáme první tři nabídky ubytování. Čekáme na skupinku Italů, se kterými jsem se včera ve vlaku domluvil na společném postupu. Většinu západních turistů si rozeberou naháněči z hotelů, pokud na ně už přímo nečekají s tabulkou se jménem.

Když se záplavě nabídek neubrání ani Italové a my odmítneme nocleh za tři dolary na osobu, nezbyvá než se vydat do centra. Hodláme najít hostel. Po dvou hodinách pátrání zavazadla těžknou, slunce opakuje, nohy bolí a návštěvy ubytovacích zařízení odhalují ceny vyšší než deset dolarů na osobu.

Nakonec se ubytujeme v jed-

nom z hostelů u nádraží za pět dolarů, shodou okolností je to ten první, který nám nabízel na nádraží za stejnou cenu i s odvozem. Máme zdarma snídaní, a protože jsme hladoví, náležitě to využijeme. Pak se konečně vydáváme na průzkum Ulánbátaru.

V hlavním městě Mongolska, kterému cestovatelé familiárně přezdívací UB, se snoubí komunistický buddhismus s americkým snem. Zaprášené ulice nabízejí mnoho paradoxů. Monumenty oslavující světlejší zítřky v rukou pracujících se prolínají s buddhistickými chrámy, paneláky kopírují ty, co známe z našich sídlišť.

Skleněné mrakodrapy a komplex jako vyseknuté z Wall Street shlížejí na plstěné jurty. Pastervec ve vyšívané tunice se vede za ruku se zmalovanou dívkou vyfintěnou dle diktátu francouzských módních butiků. Vedle rezavých lad se po silnicích prohánějí nejmodernější modely korejských a japonských automobilek.

Řidič neustále troubí, přejíždí z pruhu do pruhu, a i když jsou některé křižovatky vybavené světelný-

mi přechody, překonat pěšky hlavní ulici je riziko. Mongolští řidiči jsou však přes zběsilý způsob jízdy pozorní. V klášteře Gandan, největší atrakci města, si obdivně prohlížíme pozlacenou šestadvacetimetrovou sochu jednoho z převtělení Buddhy. Komunisté ji pod zámkou kulturní revoluce odstranili, jen aby po 60 letech v roce 1996 mohl dalajláma vysvětlit novou skulpturu.

Obcházíme ji ve směru hodinových ručiček, abychom neznetuctili buddhistický kodex. Pravou stranou jsme tedy stále otočení k svatému. Pak vstupujeme do modlitebny. Proplétáme se mezi ostříhanými mnichy, místními i turisty a vzduch je naplněn omamnou vůní tyčinek.

Ulánbátar 9 020 km – Karakorum (Charchorin) 9 430 km

V pozdním odpolední dalšího dne opouštíme s osobním řidičem Ulánbátar. Z Olomouce jsme již 9 020 kilometrů daleko, naším dalším cílem je čtyři sta kilometrů vzdálené

„Skleněné mrakodrapy a komplex jako vyseknuté z Wall Street shlížejí na plstěné jurty.“

Karakorum, někdejší hlavní město téměř celého známého světa. Okolní krajina je okouzující. Kolem nás se rozprostírá suchá step hlazená žlutým sluncem a poušť, kde duny nejsou z písku, ale z trávy a hlíny. Vidíme líně se pasoucí kozy, krávy a malé koně, za nimi se na obzoru rýsuje skupina zvětralých skal. Stačí se jen na chvíli zasnít, přesunout se o osm století zpět a v jejich stínu se objeví Čingischánův tábor. Našemu řidiči zjevně nevádí, že asfaltové úseky střídají prašné a opákané v plné rychlosti nabere některou z jam a výmolů. Konečně zastoupíme u silnice vedoucí k chrámovému komplexu.

Klášteř Erdenedzú tvoří asi deset budov obehnaných mohutnou zdí se 108 stúpami. Jako stavební materiál mu posloužily ruiny Karakora. Barevné trámové střechy vyřezávají do modravé oblohy prohnuté kontury. Pozlacené homole se matně lesknou v chladnoucím svitu.

Turisté, kteří během dne ruší

klid svatého místa, se už vytrhali. Skupinka mnichů vyrovnané roztáčejí modlitební zvony a zavírají brány a problémy vnějšího světa. Přitom v Mongolsku kdysi vládli diktátoři, kteří pálili a zavírali kláštery a mnichy posílali na nucené práce, mučili nebo rovnou popravovali. Vyhasly desetitisíce životů. Ani Erdenedzú nezůstal ušetřen. Z 1 500 mnichů žijících v komplexu na začátku 20. století jich zůstaly sotva dva tucty.

Utáboříme se u vnější zdi kláštera. Ve večerní stepi smutně sledují, jak Honza s Evkou staví stan. Svou polyethylenovou ochranu před divočinou jsem zapomněl v hostelu v Ulánbátaru, naši výpravu na koních budu muset zvládnout bez přístřešku.

Na úskalí bivakování mě upozornil smečka divokých psů, co krouží jen pár metrů od tábořiště. Jde z nich strach. Měř si mě s chtivostí šelem větrících kořistí. Dodám si odvahy a výhrůžně na psy zahulákám. Kupodivu utečou. Pak se staženými kalhotami obejdu velký kruh, rozprostřu si karimatku a nervózně se přikryji neformálním péro-

Vaším objektivem Fotografie událostí v Olomouckém kraji z rajce.net. Hanácký food festival na fotografiích Ivo Kotase

Food festival Olomoucké Horní náměstí hostilo ve středu Hanácký food festival. Prohlédněte si momenty z dne v centru.
4x foto: Ivo Kotas

Siesta Vedle jídla patřilo centrum Olomouce také bicyklům. Lidé přijeli i na historických kouscích.

Den bez aut Středa 22. září byla taky Dnem bez aut. Mezinárodní akce má poukázat na přijatelnější způsoby dopravy a podpořit omezení městského automobilismu.

Kola v akci
Akce na olomouckém centrálním náměstí proto vyvrcholila společnou projíždkou cyklistů.

Kina V Lobodických promítají Jak vycvičit draka

Bohuňovice
KINO
Loděnická, tel. 585 389 085, 585 389 932
Trik SO 20.00

Javorník
KINO
Nádražní 160, tel. 584 440 688
Záložní plán SO 17.00, 20.00

Jeseník
KINO POHODA
Dittersdorfova 2, tel. 773 588 002
Dostaň ho tam SO 19.30

Lobodice
KINO TOČNA
Lobodice
Jak vycvičit draka SO 18.00

Olomouc
CINESTAR – SÁL 1
Pražská 41, tel. 585 809 999
Poslední vládce větru SO, NE 13.15
Čarodějův učeň SO, NE 15.30
Resident Evil: Afterlife SO, NE 18.00, 20.00

CINESTAR – SÁL 2
Pražská 41, tel. 585 809 999
Sammyho dobrodružství Expendables: Postradatelní SO, NE 13.30
SO, NE 15.40, 21.00
Počátek SO, NE 17.50

CINESTAR – SÁL 3
Pražská 41, tel. 585 809 999
Román pro muže SO, NE 13.00, 15.30, 18.00, 20.30

CINESTAR – SÁL 4
Pražská 41, tel. 585 809 999
Shrek: Zvonec a konec SO, NE 12.15
Karate Kid SO, NE 14.15, 17.15
Machři SO, NE 20.15

CINESTAR – SÁL 5
Pražská 41, tel. 585 809 999
Tajemství mumie SO, NE 13.45
Let's Dance SO, NE 16.00
Kajíněk SO, NE 18.15, 20.45

CINESTAR – SÁL 6
Pražská 41, tel. 585 809 999
Sammyho dobrodružství 3D SO, NE 12.15
Let's Dance 3D SO, NE 14.15, 16.30
Resident Evil: Afterlife 3D SO, NE 18.45, 21.00

CINESTAR – SÁL 7
Pražská 41, tel. 585 809 999
Román pro muže SO, NE 14.00, 16.30, 19.00, 21.30

KINO METROPOL
Sokolská 25, tel. 585 222 466
Ženy v pokušení SO, NE 17.30, 20.00
O princezně, která všechno viděla NE 15.30

Prostějov
KINO METRO 70

Školní 1, tel. 582 332 678
Agora SO, NE 17.30, 20.00

Přerov
KAVÁRNA U MODRÉHO SAFÍRU
Velká Dílažka 527/6, tel. 728 202 556
Fenomén Bruno Gröning: Po stopách zá-
zračného léčitele SO 13.00

KINO HVĚZDA
Cechova 49, tel. 581 202 216
Román pro muže SO, NE 17.30, 20.00
Toy Story 3: Příběh hraček 3D NE 15.30

Staré Město
KINO
Hanušovicová, tel. 583 239 290
Květ pouště SO 18.30

Šumperk
KINO OKO
Masarykovo nám. 3, tel. 583 212 000
Mimina SO 18.00
Iluzionista NE 17.45

Ulčiv
KINO
Moravské nám., tel. 585 054 060
Ženy v pokušení SO 20.00
Kuky se vrací NE 18.00

Zábřeh
KINO RETRO
Farní 14, tel. 583 414 539
Sama v Africe SO 20.00

Volný čas Kam o víkendu vyrazit za zábavou?

Javorník
KOSTEL SVATÉHO KŘÍŽE
Javorník
Edward Powell a Rigmakam Ensemble (Kanada) Neděle 17.00

KULTURNÍ DŮM JAVORNÍK
Nádražní 160, tel. 584 440 276
Komponovaný pořad Ty Hukvaldský kostelíčku Sobota 15.00

Jeseník
PRIESSNITZOVY LÉČEBNÉ LÁZNE
8. května, tel. 585 223 179
Pochodová show Dechového orchestru mladých s mažoretkami Sobota 14.00

Olomouc
CHRÁM SV. MOŘICE
8. května, tel. 585 223 179
17. podzimní festival duchovní hudby: Foerster: Stabat mater, Janáček: Glagolská mše Sobota 19.00

JAZZ TIBET CLUB
Sokolská 48, tel. 585 230 399
The Frank and Walters (Irl) Sobota 20.00

KLUB 15 MINUT
Komenského 31, tel. 777 059 150

Kučipudi Na večer indického tance Kučipudi, který přibližuje prastarý indický taneční styl, mohou zájemci zajít do olomouckého U-klubu. Foto: archiv

Break House Sobota 20.00
MORAVSKÉ DIVADLO
Horní náměstí 22, tel. 585 223 533
Robert Balogh: Karel Gott – zlatý hlas z Prahy Sobota 19.00
Oscar Wilde – Jak je důležité mít Filipa

Neděle 16.00
U-KLUB
Smeralova 12, tel. 585 638 117
Večer indického tance Kučipudi Sobota 18.00

Přerov
MĚSTSKÝ DŮM
Kratochvílova 1, tel. 581 290 311
Nedělní párty při dechovce Neděle 13.45

Šternberk
MUSIC CLUB PÁLAVA
ČSA 13, tel. 585 013 759
Arconat – Rock live Sobota 20.00

Šumperk
DIVADLO
Komenského 3, tel. 583 214 061
Martin Františák – Eskymo je Welzl Sobota 19.30

DŮM KULTURY
Fialova 3, tel. 583 214 276
Šumerské pomněnky Sobota 12.00

Teplíce nad Bečvou
LÁZEŇSKÝ DŮM MORAVAN
Lázně Teplíce nad Bečvou 47, tel. 581 683 640
Taneční večer se skupinou Duo Express Sobota 19.00